

Előfizetési ár:
 Helyben, háshos hordva
 Negyedévre 2 korona.
 Félévre 4 korona.
 * * *
 Vidékre, postán küldve
 Negyedévre 3 k. 50 fl.
 Félévre 7 k. — fl.
 * * *
 Egyes szám ára 2 Allér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

F Ü G G E T L E N P O L I T I K A I N A P I L A P

Megjelen minden nap,
 hétfő és
 anneputáni nap kivételével.
 * * *
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Budal-nagy-útea 151 sz.
 (Juhász-ház),
 hova a lap szellemi és anyagi
 részére vonatkozó összes
 dolgok intézendők.
 * * *
 Telefon: 141. szám.

Felelős szerkesztő: **H A J D U J Ó Z S E F.**

Laptulajdonos: a Nyomda-Részvénytársaság.

A hadgyakorlatok.

Magyarország népe lázas izgalommal lesi azt a pompás hadijátékot, a mely ott folyik Veszprém körül és amár a döntő ütközet sorsa végleg közböns lehet edes mindnyájunkra, — a »győzelem« vagy a »vereség« nem fogja idegeinket felvillanyozni, vagy felgerjeszteni. Nem is arról van szó, hogy az évszázadokra beragyogó magyar hadi dicsőségre fog-e újabb fény sugar szállani, — mégis visszafójtott lélegzettel várjuk azt a hadsereg parancsot, amelyet a lefuvás után intéz majdan a király a hadsereghez.

A »ő« hadseregéhez intéződik ez a parancs, de szól az egész országnak és éppen ezért nem szabad közönyösen venni az ilykép elhangzó királyi szót, hiszen csak emlékezzünk a Chlopy körül kiadott szóatra és az a körül kekedett országos felfordulásra.

Fájdalmas emléket nem óhajtunk visszaidézni, de ezek a hadparancsok csupán a szolgálati szabályok vonta keretek között mozogtak és ha politikai kérdéseket érintettek, fájdalmas felszisszenés volt rá a felelet országszerte.

Ezuttal is politikai motívum fogja átszőni a végső akkordot és lehet, hogy katonai szempontból mélabus lesz ez a zárójelenet, mert a legfelsőbb hadur bucsuzik az ő katonáitól, akik egészen az övéi és megmarad ezután polgárkirálynak, aki eddig soha sem volt.

Miféle indokkal fogja ezt az elhatározást kíséni, ezen bizonyára már összetört néhány copffal ékes fej, a közjogi vonatkozás ezeket az urakat nem feszélyezi, mert Albrecht főherceg alkotmánykezelése teljesen átment az armádia vérebe.

Azt is előre tudjuk, hogy mi lesz abban a parancsban; nem is nehéz kitalálni, hogy 78 esztendő mellé nem is kell alapos indokolás. Nekünk magyaroknak nagyon is mindegy, hogy ki lesz a legfelsőbb hadur, mert úgy érezzük, hogy az egy szimbólum, amelynek definíciója Bécsben készül és nekünk csak s z e m é l y v á l t o z á s t hozhat, mégis merjük hinni, hogy az ország aggódó lelkiismerete szólal meg abban a kérdésünkben, hogy ezt a visszavonulást miért kell a hadijátékok végére tűzni, gyöngyös koszoruba miért kell a miniszteri ellenjegyzéssel nem fékezhető katonai kiszólást, ha az országnak parlamenti felelős kormánya van és a király nemcsak katona?

A választ elhallgatjuk, amár bajosan lehet visszaszoritani azt az elnyomhatatlan erővel feltörő másik és jóval súlyosabb kérdést, hogy miért

akkor a nagy fényességű hadsereg, ha chhez nekünk csak pénzügyi szempontból van közünk, de az a hadsereg a másé és az a más nem a miénk.

A lefuvás nekünk, a fejlődni és haladni akaró polgári Magyarországnak talán riadó lesz és úgy lehet, hogy ez a lefuvás, amely egy katonai karrier befejezését jelenti, nekünk új élet hajnalhasadását hirdeti.

Bucsuzik a király a katonáktól és ezenközben adja tudtára hű magyar népének, hogy minden, de minden elvégeztetett. Tőlünk nem bucsuzik, itt hagyja emlékül nekünk az egész hadsereget ugyanazzal a céllal, rendeltetéssel — es teherrel.

Ez az, amit előre tudunk, ezért nem vagyunk és nem leszünk izgatottak, mert négy évszázad alatt ehhez is hozzászokhattunk.

Ez a hadijáték ismétlése annak a százados játéknak, amelyet a katonai hatalom velünk régóta üz, változatos-ságot csak éppen az jelent, hogy a költségek szállnak, szállnak felfelé, jogaink fogynak, csenevésznek. Panasza nem nyílik már ajakunk, mulatunk a színjátékon, mosolygunk, mosolygunk a magunk udvariasságán és boldogok vagyunk a tudatban, hogy érzelmeink nem közösek a hadseregével.

Van valami fatalista lemondás, valami keleti nyugalom ebben a mi hangtalanságunkban, van nagyon sok csüggedés, szárnyaszegettség ebben a mi csöndünkben, de van benne biztató, vigasztaló, fölemelő is.

Ez a csönd nem a temető csöndje, ez a nyugalom nem a halottak mozdulatlansága, ez a háborgás nélküli türelem nem az erőtlenség beleenyugvás, nem a reményvesztett kábultság.

Nem türelem ez, csak várakozás, nem lemondás ez, de készülődés. A polgári Magyarország most szervezi hadseregét, a függetlenségi zászló alá gyülekező tábor napról-napra gyarapodik, erősödik. Ennek a zászlónak varázsereje kovácsolja össze az ország polgárságát egy, egyetlen hatalmas táborba. Az ország népe nem zavarja most ezt a tisztára katonai mulatságot. Van annyi öntudat ebben a népben, hogy nem áll be ünneprontónak, ép olyankor, amikor maga-magának lenne ártalmára. Elmulik ennek a diszes, csillogó, ragyogó parádénak minden ékessége, szürke legények lesznek a zöldtollas, pléhgalléros akármilyen urakból, de a függetlenségi párt nagy hivatása, történelmi küldetése beleég minden magyar lelkébe.

Az eszmék erősebbek az anyagnál. Ezt elpusztíthatja bármily emberi erő, az eszmék ereje az emberiségben gyökeredzik. Lehet embereket, sőt országokat is bilincsekbe verni, de a szabadság eszméjét a lelkekből semmi sem ölheti ki és ha felgyulnak milliók ajakán a szabadságnak lelkesítő örmadalai, ha rikolt a sip és szólal a harsóna, amely a szabadságnak vérrel áztatott lobogójához vonja a milliókat, ez a riadó trombitaszó újfent lefuvás léssen, de nem a hadgyakorlatoknak, hanem annak az érdekkörnek, amelynek létfeltétele, éltető eleme, egyetlen támasza az a társaság, amelynek kedvéért a hadgyakorlatok egyáltalában rendeződnek.

Az őszi ülészek előtt. Néhány nap mulva ismét összeül a képviselőház, melynek az idén nagy pihenése volt. A parlament július első napjaiban ment szét s így harmadfél hónapon át szüneteltek az ülések, melynek sora kedden indul meg. Justh Gyula már előkészítette az üléseket. Az elnök hétfőn érkezik meg Budapestre. A keddi ülés csak formális lesz ugyan, de már erre bejelentettek több sürgős interpellációt. Napirendjén csak a következő ülés napirendjének megállapítása szerepel. Ez a következő ülés másnap, szerdán lesz s ezen a delegációk összehívására vonatkozó királyi kéziratot is felfogják olvasni. Ez a föltevés annál valószínűbb, mert a főrendiházat is ülésre hívják össze szerdára. A delegációk összeülései előreláthatólag a képviselőház a tárgyalásra kész javaslatokat intézi el. Ezek közé tartoznak a csekkről, a kereskedelmi üzletek átruházásáról, a vízi beruházásokról s a főváros fejlesztéséről szóló javaslatok is. Hozzávetőleges számítás szerint ez a munka két hetet fog igénybe venni. Ha ugyan a delegációk ülései csakugyan nem tolódnak el hónapokra. Erre az esetre gondolni kell a képviselőház számára dologról. És itt a kormány gróf Andrássy Gyulára számít, aki — hullomás szerint — általános választói jogról szóló javaslatot s ezzel egyszerre új szint és új kérdéseket dob be a politikai élet kohójába.

Gyümöleskiállítás.

Földmivelő, gyümölestermelő városnak, mint amilyen mi vagyunk, kettős ünnep a mai nap. Ünnep azért, mert ilyenkor látjuk, hogy mire képes ez a mi leszölt, megvetett kecskeméti honunk, de kell, hogy ünneppé tegyük már csak azért is, mert ez a legjobb alkalom, hogy piacot, fogyasztót szerezzünk gyümöleseknek.

Ezektől a céloktól vezérelve rendezte a Kecskeméti Gazdasági Egyesület ma megnyitott kiállítását. S ez a kiállítás az első célt már elérte. A kiállított gyümöles úgy mennyiségre, mint minőségre jóval fölülmulja az előző években hasonló kiállításokon látott gyümölesöt.

Hisszük, hogy a másik cél sem fog elmaradni s a kecskeméti gyümölcs jó hírneve e kiállítás által csak gyarapodni fog.

A szőlőszőlők, esengő almák és molsolygó gyümölcsök kiállításának rendezésében és nyelbeállításában az érdem oroszlánrésze elsősorban Koritsánszky János Gazdasági Egyesületi elnök és Kenéz Zoltán titkáré, akik igazán fáradhatlan szorgalommal s nagy munkával tudták csak a kiállítók jórésztét összetoborozni. Az elrendezés és csoportosítás tanúsította jó izlésük dicséretére pedig nem találunk méltó szavakat. Ilyen szép és sikerült gyümölcskiállítás még nem volt Kecskemétnél.

Fogadtatás.

A kiállítás megnyitása délelőtt fél 12-re volt kitűzve. Ekkor érkeztek ugyanis Budapestről a kiállítás illusztris vendégei, kiknek fogadására a pályaudvaron Koritsánszky János egyesületi elnök jelent meg.

A vasuti állomásnál Szegedi György tanácsnok és Kecskeméthy Géza igazgató fogadták vendégeinket, Molnár István miniszteri tanácsost, országos gyümölcsészeti kormánybiztosot a földművelésügyi miniszter ur Ó excellenciája képviselőjét, Rubinek Gyula az O. M. G. E. igazgatóját és Bernáth István országgyűlési képviselőt, az O. M. G. Sz. igazgatóját, ki családjával érkezett körünkre.

Szegedi tanácsnok rövid üdvözlő beszéde után megindult a kocsisor a díszesen fellebörgözött Otthon elé a megnyitásra.

A megnyitás.

Az Otthon nagy termét ez alatt az egyes kiállítók izléses gyümölcs csoportokkal tették a szemnek tetszetősnek.

Midőn a miniszteri kiküldött a terembe lépett, hatalmas éljenzés fogadta, melynek csillapultával Koritsánszky János a K. G. E. elnöke kérte föl a miniszter helyettesét a kiállítás megnyitására. Elmondotta, hogy Kecskeméten legutoljára 1903-ban volt gyümölcskiállítás s így a most látható gyümölcsök azt dokumentálják, hogy mekkorát haladt Kecskemét ez alatt az öt év alatt a gyümölcstermelés terén. Kiemeli, hogy ennek a kiállításnak nem csak az a célja, hogy a kecskeméti gyümölcs kiválóságát bemutassa, mert az köztudomású, de célja, annak ismertetésével a kecskeméti gyümölcsnek mind nagyobb és nagyobb piacot szerezni. Ezen gondolatoktól vezérelve kéri a miniszteri kiküldöttet, hogy a kiállítást nyissa meg.

Molnár István miniszteri osztálytanácsos rámutat azokra a bajokra, melyek a kecskeméti gyümölcsöt nagy elterjedésben gátolják. E kiállításon együttesen kell e bajokat megállapítani s e bajok ellen küzdeni. Remélve, hogy e küzdelem sikerre vezet, a kiállítást megnyitottnak jelenti ki.

A kiállítók.

Molnár István, Bernáth István és Rubinek Gyula, a megnyitás után Koritsánszky János, Kenéz Zoltán, Kecskeméthy Géza és Grasselli Miklós kalauzolása mellett megtekintették a kiállítást, melyen a következők állítottak ki:

Az állami Miklóstelep 120 fajta szőlőt, ezenkívül 40 fajta esemegeszőlőt, olasz módra ládába csomagolva, állított ki, mint mintát.

Kecskemét th. város szikrai telepe 60 fajta szőlő és 40 fajta almából álló gyűjteményt.

Az Első Kecskeméti Szőlő és Gyümölcstermelő Szövetkezet 60 fajta alma és egyéb vegyes gyümölcsöt; 80 fajta szőlőt kosarakban, melyből 12 kosarat mintaszerűen csomagolva, mint próbaküldeményt állított ki.

A Kecskeméti Földmives iskola körtefajtákat állít ki és szőlőöket.

Mathiasz János kiállításában magában foglalja 250 fajtában a legkiválóbb európai esemegeszőlőfajok gyűjteményét és

20 legkiválóbb fajta borszőlőt. Mindenek felett pedig 50 faj magyar szőlőújdonasgot, mit Mathiasz a homokon hybridizálás útján állított elő; végül kosarakba csomagolt exquisit fajok. Összesen 20 □ m. területen.

Hankovszky Zsigmond kiállít 120 fajtából álló szőlőgyűjteményt és 80 fajta almát, ezenkívül körtét és vegyes gyümölcsöt 20 □ m. területen.

Petrovics István kiállít 80 fajta szőlőt, 40 fajta almát és kosarakba csomagolva nagy készlet asztali almát, melyből az eladó készlet több száz méterháza.

Beretvás Pal 20 fajta almát, 10 fajta szőlőt, 8 fajta bort és finom gyümölcseszest.

Koritsánszky János szőlő- és gyümölcsgyűjteményt kiváló fajtákban.

Szegedi György katonatelepi és szikrai szőlőjének kiváló terményeit.

A Gazdasági Egyesület talfái telepéről több fajta almát és körtét.

Német József 13 fajta esemegeszőlőt, 18 fajta borszőlőt, 2 fajta körtét, 12 fajta almát, amelyből 2-25 mázsáig eladó készlete van fajtáinkint.

Lówy Gyula kiállít szállításra csomagolt esemegeszőlőt több fajtából, 10 fajta almát, őszi és téli körtét.

Kecskeméti Mihály több esemegeszőlő és borszőlő fajtát, almát és körtét.

Polyák János kiállít 24 kosár almát és 8 tányér különféle gyümölcsöt 32 fajtában.

Konc József 24 fajta almát és 2 fajta körtét kosarakban csomagolva. Nagy eladó készlete van.

Sárközy László kiállít almafélét 25 fajtából, vegyesgyümölcsöt 10 fajtából, szőlőt 35 fajtából. Ezenkívül több évjáratból borokat és háromféle pálinkát.

Haraszti Antal szarkási mintatelepekről alma és vegyesgyümölcs féleket.

Francsek József kistái telepéről almát, szőlőt és mandulát.

Hornyik József helvétai telepéről kiváló szőlőfajtákat.

Ózv. Zombori Lászlóné ágasegyházai telepéről 22 fajta almából álló gyűjteményt.

Kócs Sománé ballószögi telepéről 32 fajta almát, 2 fajta körtét.

Antal Mihály cethali telepéről 32 fajta almát és 1 kosár mintaszőlőt.

Ózv. Almási Lajosné (gyümölcske reskedő) jórésztben saját telepéről 13 fajta almát, több fajta körtét és Santa Mária szőlőt.

Olajos Károly 12 fajta almát és 12 fajta szőlőt üde galyakon, díszítésül.

Vonnák Sándor 40 fajta szőlőt (Urrét.)

Id. Szappanos Elek öreghegyi szőlőjéből 10 fajta almát és vegyesgyümölcsöt.

Tóth László úrihegyi terméséből 12 fajta almát és őszibarackot.

A nagyobb termelők közül rendkívül szép színű gyümölcsöt küldött:

K. Kis Ferenc, cethali telepéről (alsó ménteleki állomás) 10 kosár almát 16 fajtában, 1 kosár őszibarackot, 1 kosár körtét és 30 fajta almakollekciót.

Mócár Antal kerekegyházi birtokos, szép gyümölcsfajtákat és esemegeszőlőt.

Végül felemlítjük, hogy a kecskeméti kiállítás iránti figyelemből versenyen kívül állít ki: *Gunanovits Máté, szabadkai telepéről* egy szép gyümölcsgyűjteményt.

Herceg György Urihegy, 4 fajta alma.

S. Juhász János Széktóhegy, körte.

Bódog Imre Szarkás, almafajták.

Csorba Dániel Nyir 13 sz., almafajták.

Vég István Széktó, 3 fajta alma.

Tóth László Máriahegy, 12 fajta alma és őszi barack.

Bakos László, 4 fajta alma és birsalma.

Kovács László 16 fajta gyümölcs.

Józsa Kovács József Vágójárás, egy kosár alma.

Biró Elek Halesz, vegyes gyümölcs, szőlő

M. Tóth István Máriahegy, 2 fűrt fehérdinka szőlő.

Táncos István Máriahegy, 11 kosár alma, 1 láda gyümölcs.

Farkas Sándor Nyir, 2 kosár alma.

Vida Mihály Halesz, 1 kosár alma.

Ózv. Szemere Zsigmondné 3 és fél

kosár alma és körte. Végül

Adám János Vágójárás,

Kiss József Széktó,

Ózv. Gubacsi Imréné Csalános,

Gubacsi Menyhért Szarkás,

Labanc Gáspár Szarkás,

C. Kovács József Szarkás,

Fekete István Szarkás,

Kis Mihály Széktó,

Gubica István Szarkás,

Szabó Pál Széktó,

Ózv. Gál Ferencné Ballószög,

Juhász Imre Ballószög,

Kecskés László Ballószög,

Bene Sándor Ballószög,

Nemes István Ballószög,

Domokos Sándor Ballószög,

Kis József tanító Szarkás,

Virág László tanító Ballószög,

Ózv. Katona Istvánné Katonatelep,

Ózv. Csereklyey Károlyné Katona t.

Aág Károlyné Ballószög,

Kovács Lajosné gyümölcskereskedő,

Bleier Ferenc Katonatelep,

Vörösmarti Mihály

több fajta vegyes gyümölcs, szőlő.

Az udvaron a Kecskeméti Gazdasági

Gépgyár és Vasöntőde állította ki a szőlő-

művelés körébe vágó gépeit. A tágas ud-

vart teljesen betöltik a 75 liter és 12

hektóliter űrtartalom között váltakozó

szőlőprések, különbözőkéi mobil és kereplő

szerkezetűek, mellette hatalmas szőlőzu-

zók, bogyzók, szőlőkapák és borszivattyúk

stb. A gépgyárnak ez az első nyilvános

szereplése, de hogy ez első alkalommal

is mekkora elismerést vívott ki magának

bizonyítja az a körülmény, hogy a kiállit-

tott gépek három darab kivételével mind

elkeltek.

Társas ebéd.

Délben 1 órakor társas ebédre gyűl-

tek össze a vendégek és a kiállítók az

Otthon kerthelyiségében. A banketten az

első felköszöntőt Bernáth István mon-

dotta a kiállítás rendezőire: Koritsánszky

Jánosra és Kenéz Zoltánra; Koritsánszky

elnök a budapesti vendégekre üritette po-

parát; Petrovics István, Kenéz Zoltán tit-

kárt; Francsek József Kada Elek polgár-

mestert köszöntötte föl.

NAPI HIREK.

Kecskemét, szeptember 18

— **Személyi hír.** Molnár István min. tanácsos, Bernáth István orsz. képviselő az O. M. G. Sz. titkára és Rubinek Gyula az O. M. G. E. igazgatója ma délelőtt a gyümölcskiállítás megnyitására városunkba érkeztek.

— **Ünnepi mise.** A pápa aranymiséje alkalmából a nagy templomban az ünnepélyes hálaadó szent mise a templomi búcsú miatt nem e hó 20-án, hanem ehhez egy hétre 27-én délelőtt tartatik meg.

— **Pest vármegye virilistái.** Fazekas Ágost, Pest vármegye alispánja, csütörtökön értesítette a vármegye összes polgármestereit és községi elöljáróságait, hogy azok az adókimutatások, amelyek alapján a legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok névjegyzékét az 1909. évre ki fogják igazítani, e hó 20-ikától 8 napon át közszemlére lesznek kitéve a vármegye központi közigazgatási kiadóhivatalában. A kimutatásokba bárki betekinthez és felszólamlások az alispánhoz adandók be. Azok, akik adójuk kétszeres számításának kedvezményére igényt tartanak, az ülések tartama alatt az igazoló választmány előtt szóval, vagy írásban jelentkezni és jogosultságukat igazoló kötelessék. Felhívjuk erre Izsák, Kun-szentmiklós és környékének figyeimét.

— **Jótekonycélú kerti multság.** A „Rongyos Egyesület” nek f. hó 20 án, vasárnap d. u. 3 órára kitűzött táncal egybekötött jótekonycélú kerti-multsága iránt az érdeklődés mind nagyobb mérvet ölt. Nem is csuda, hisz az inséggel küzdő, iskolába járó fiúk és leányok felruházása minden emberszerető szívet könyörületességre és segélyadásra ösztönöz. — Az elnökséghez naponként érkeznek nemeslelkű emberbarátoktól kisorsolásra felajánlott értékes tárgyak. Ezen ajándékokat s e jótekonycélú vásáron felállított pezsgős, tőzsdé-, sürgöny-, gyümölcs-, jósda-, buffet és halászsárdó — sátor árut 30 urinó és 50 urileány fogja elárusítani, kisorsolni. Ezen nagyszabású érdeklődés folytán a rendezőség mindent elkövet, hogy a tömeges részvételhez méltó legyen az ünnep helyeül kijelölt nyári Caszinó összes helyisége.

— **A kecskeméti ref. egyházmegye** tegnap tartotta Szolnokon Ádám Károly eszperes egyházi és Bagossi Károly kir. tanácsos világi elnök elnöklésével közgyűlését. Az egyházmegye képviselői nagy számban jelentek meg és az elnök megnyitójában megemlékezvén a pápai Ne temereről, a gyűlés tiltakozását fejezte ki és egyben elhatározta, hogy Zsilinszkyt a bányai kerület gyűlésén mondott beszédeért és Antal Gábor püspököt főrendi házi állásfoglalásáért átiratilag üdvözli.

— **A Gyermekvédő Liga sorsjátéka** A pénzügyminiszter megengedte, hogy az Országos Gyermekvédelmi Liga 1909 május 20 án tárgysorsjátékot rendezhessen s e célra 200 000 drb. egy koronás és 200 000 drb. 50 filléres nyereményszelvényt bocsáthasson ki.

— **Időjárás.** Kecskeméten az utóbbi 24 óra alatt száraz és jobbra derült idő uralkodott. A hőmérséklet nappal kissé emelkedett, de az éjjeli lehűtések ország szerte jelentékenyek voltak. A maximum Csáktornyán, meg Eszéken 23 C°, és a minimum Bótfalun —20 C° volt. Csapadék még Európa északi részein volt. A hőmérséklet lényegtelenül változott. — Jöslat: Egyelőre lényegtelen hőváltozás és az ország nyugati felén helyenkint eső (esetleg zivatar) várható.

— **Szőlő és borkiállítás Temesvárott.** A Temesvári Gazdasági Egyesület a Temesvárott rendezendő országos baromfi kiállítással és tenyészvásárral kapcsolatosan szőlő- és borkiállítást is óhajtott rendezni. Ezen részt vehet bármely vidék szőlő és gyümölcstermelő gazdája saját természetű gyümölcseivel, szőlőjével, borával és borpárlatával. A kiállítást október hó 10 től 12-ig tartják meg a Polgári Lövéde kertjében. Részletes felvilágosítást a kiállítás részleteire nézve a Temesvármegyei Gazdasági Egyesület nyújt.

— **Kezdődik a szüret.** Hivatalosan ugyan még most nem kezdődik a szüret, de azért már mindenfelé lázasan készülődnek arra, sőt igen sok helyen meg is kezdik hétfőn. Más években ilyenkor még várták a teljes érést, most azonban ez már **be is következett.** Most még azt várják a gazdák, hogy a rémisztően alacsony must-árak egy kicsit emelkedjenek. Az általános szüretelés a jövő héten azonban okvetlenül meg kell, hogy kezdődjék, mert különben a kész érett termés veszélynek lesz kitéve. Mert ha a mostani száraz időt valami esős napok váltják fel, úgy az kiszámíthatatlan kárt okozna a már kész, érett szőlőtermésben.

Világhírű valódi Pichler-féle Stajer daróc és Hüchel-féle nyulszór kalapok előnyös árban Dudogh István áru-házában kaphatók.

— **Vezeklő Istentisztelet.** Az izr. nagyünnepet megelőző vezeklő istentiszteletet az izr. templomban az idén is a szokott kora reggeli órákban tartják meg.

— **A közmunkák kiadása és a kereskedelemügyi miniszter.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletben utasította a városok tanácsait, hogy a közmunkára (vízvezeték, esatornázás, aszfaltozás stb.) beérkező ajánlatokat a közgyűlés döntése előtt terjesszék fel a miniszterium műszaki osztályához. Ez által sok időt lehet megtakarítani.

* **Jó beszélőképességgel bíró, ügyes és szorgalmas** egyének jól bevezetett háztartási cikk terjesztésére, azonnal jövedelmező és tartós állást nyernek. Oly urak, kik készpénzönvédekkel rendelkeznek, pénzbeszédessel is megbízhatnak. Kezdőt az eladásban támogatunk. Cim megtudható e lap kiadóhivatalában.

Megérkeztek az őszi idény különlegességei és már az új árak 25 %-kal olcsóbbak a régebbieknél. Tegyen egy próbavásárlást bárki: **Dudogh Istvánnál.**

— **Ujvidék pótdadoja** Ujvidékről táviratozzák: A város mai közgyűlésén a jövő évi költségvetést tárgyalták. Elhatározták, hogy a hiányt 64% os pótdával fedezik. Kecskeméten a pótdó 20 százalékos, az iskolai pedig 10 százalékos, tehát összesen 30 százalékos. Ez oly kevés, ami ily haladó városnál majdnem páratlanul áll az országban.

— **Egy kis tudnivaló — iparosainknak.** A budapesti királyi ítélőtábla, felülvizsgálati bíróság nem régen kimondta: Mint-hogy munkaadónak a segéd jogtalan ki lépése esetén nincs joga a segéd munkakönyvét tetszés szerinti ideig visszatartani s ez által a kilépő segédet a munkakeresés lehetőségétől hosszabb időre megfosztani; ezért, ha a munkaadók a könyvet visszatartják és ennél fogva a segéd nem tud alkalmazást kapni, a munkaadó neki kártérítési kötelezettséggel tartozik. Helyénvalónak tartjuk eme bírósági döntvényt iparos olvasóinkkal megismertetni, miután gyakran halljuk az ily ügyekből felmerült panaszokat, melyek reméljük, ezen döntvény megismerése folytán minél ritkábban fognak felmerülni.

— **Uj iparjog.** A kereskedelmi min. rendeletet intézett törvényhatóságunkhoz, amelyben tudatja, hogy a budapesti állami polgári leányiskolával kapcsolatos női kézimunka tanfolyamot azon tanfolyamok közé sorozta, melyek elvégzése a női szabóiparban munkakönyv váltására két évi gyakorlat beigazolása esetén pedig az iparág önálló vezetésére jogosít. Utasítja a törvényhatóságokat, hogy ezen rendelkezéséről, mihez tartás végett az I. foku iparhatóságokat értesítsék. Ez a rendelet ma érkezett Kecskemétre.

— **Ménlovak vásárlása.** Azokat a mén tulajdonosokat, kik eladó ménlovaikat megvétel végett az állami lötenyész intézeteknek felajánlották, értesítik, hogy a bejelentett ménnek megsemmisítése és esetleg megvásárlása Kecskeméten e hó 20 án fog eszközölni.

Anyakönyvi kivonat.

1908. évi szeptember 18-án.

Születések. Farkas halvaszülött fiú rk. Kósa Etelka Zsuzsanna rk. Rigó István ref. Varga Lajos ref.

Halálozások. Kardos Sándor ref. 54 éves. Szabó Juliánna rk. 7 napos. Horváth Ferenc rk. 26 éves. Özv. Tóth Andrásné Szabó Katalin rk. 78 éves.

CSARNOK.

Hogyan foglaltuk el Boszniát?

Visszaemlékezés a 30 éves évforduló alkalmából.

— Irta —

15

Zilzer Adolf, az okupáció idején Mollináry ezredbeli szakasszisztens.

Századom augusztus 21 én estig örködött a várban, amikor is a 7 ik ezred egyik százada felváltott bennünket és a városon keresztül a táborba bevonultunk.

(A 7 ik stájerországi tartalék ezrednek báró Pittel alezredes volt a parancsnoka. Báró Pittel alezredes a szerajevói vár szomszédságában lévő ugynevezett Castellt, amelyben török katonai ruhatár és szertár, 18 ágyú és nagy halmaz ágyú golyók voltak elhelyezve, foglalta el aug. 19 én tartalék ezredével. Augusztus 21 én azon parancsal lettem Pittel alezredeshez kiküldve, hogy egy századot küldjön a várba a mi felváltásunkra, ami a fentebb említettek szerint ment végbe.)

Másnap délelőtt a szerajevói kórházban sebesülteinket látogattam meg, ahol igen sok volt a sebesült, de különösen a 46 ik szegedi ezredből, mert ennek az ezrednek u. e. harca volt.

A 46 ik szegedi ezred midőn a városba bevonult, a felkelők közül ugy férfiak, mint a nők az utcában és az ablakokból lövöldöztek az ezredre és annyira mentek az utcai harcban az utcában támadó felkelőkkel, hogy a szegedi bakák a fegyver tusával verték a felkelőket agyba föbe.

A kórházban, ahol a sebesültek jaja kiáltása szivetrázó volt, két órányi időt töltöttem és ezután még a halottas kamrát néztem meg, ahol ezredemtől három és más ezredektől több halott feküdt.

Szerajevóba az elfogott felkelő vezérek és bujtozatók a katonai törvényszék által kötél általi halálra ítéltettek, de nem volt hóhér, aki az ítéletet végrehajtsa.

Philipovich főparancsnok kiadta hát, hogy aki a hóhérságot el akarja vállalni, jelentkezzen azonnal. Nemsokára egy Bali Mihály nevű közhuszár azon huszárszázadtól, amely Maglajnál majdnem megsemmisült — bosszút állandó a századával történt borzasztó kegyetlenségekért — jelentkezett.

Bali Mihály jelentkezése után civil ruhát kapott és ezután saját századából két közhuszárt vett magához segédül, az akasztófákat rövidesen elkészítették, a szükséges köteleket beszerezték, mire megkezdődött az akasztás.

Bali Mihály, mint hóhér, az elvállalt köteleseinek nagyszerűen megfelelt, mit azon körülmény is bizonyít, hogy ez idő szerint ő most a magyar királyi hóhér.

Augusztus 23 ikán azon parancs érkezett az ezredhez, hogy készüljünk egy másik táborba. Rövid idő múlva elkészültünk és utunk indultunk.

Felőrai menetelés után a szerajevói vár keleti oldala előtt letáboroztunk.

Este felé már egy másik parancs érkezett, hogy Mokró felé portyáznunk meggyünk. Augusztushó 24 én reggel indultunk Mokró felé, ahol déltájban megérkeztünk és ott letáboroztunk. Ezután századom és a 9 ik század előősi szolgálatra ment.

Mokrónál ugynevezett „Romanja-Planina” egy 1060 láb magas kőszikla van, és én ezen kősziklára mentem 24 emberrel Szegedi György tiszthelyettes parancsnoksága alatt előőrsre. Itt a kijelölt helyet elfoglaltuk, az őrszemet felállítottam és azután beszélgettünk és az elmúlt ütközetnek epizódjait elevenítettük fel.

Este tábori tüzet gyújtottam, mert ez meg volt engedve, én pedig addig, míg a bakák tüzet gyújtottak, előkészületeket tettem fekete kávé főzéséhez. A bornyumban volt egy jó csomó örölt kávé, ezt elővettem, vizet forraltam és befőztem a fekete kávé és éjfélig Szegedi György tiszthelyettes előőrs parancsnokomat fekete kávéval traktáltam.

Tanulóleányok varróműhelyünkben felvétetnek.
Bővebbet Schiffer A. és fiánál borkereskedés, Vásárikis-utca 122., a posta mellett.

A Kecskeméti Gazdasági Gépgyár és Vasöntőde Részvénytársaság

Gyári telefon 163.

a borprések és szőlőzúzó

Raktár telefon 169.

gyártásánál a fősúlyt arra fektette, hogy úgy a csavarok, mint vastányérok öntését vastag- és igen tartósra gyártotta. Ellátta Mobil és különbözőki rendszerű fejekkel, amelyek csekély munkaerőt kívánva, sokkal jobban kipréselik a nedvet, mint az eddigiek. Faanyaguk száraz, I. rendűek.

A gyár raktárában (Rákóczi-ut, Leszámitoló-Bank palota)

vannak nagy mennyiségben a t. érdeklődő közönség részére kiállítva.

Vas- és fémöntés. Ócska vasat és fémeket a legmagasabb áron veszünk.

Malmok, szeszgyárak berendezését és mindennemű gépjavításokat gyárunkban gyorsan és szakszerűen eszközöljük.

Sajat érdeke mindenkinek meggyőződnie kályháinkról!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlani

a legújabb gyorsmelegítő

Meidinger vasbetétű cserépkályháinkat

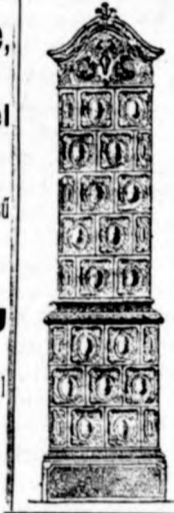
coax- és szénfűtésre,
két-három szobára
egyenlő, kellemes meleggel
alkalmazható.

Ajánljuk továbbá saját készítésű

cserép-

kályháinkat,

úgy kandallókat,
kitűnő tűzmentes anyagból
készítve,
mindenféle színben és
nagyágban.

Kitűnőnek bizonyult
cserép takaréktűzhelyünket.

Régi kályhák átrakását, javítását, tisztítását

azonnal, pontosan és jutányosan
eszközöljük.

Terakotta, majolika épület-
diszeket
a legújabb stílusban, rajz után is
készítünk.

50 % tüzelőanyag megtakarítás!

50 % tüzelőanyag megtakarítás!

Munkánkért a legmesszebb menő jótállást vállalunk, miért is a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, — vagyunk kiváló tisztelettel:

Bogovics és Leicht

IV. tized, Szarvas-utca 167. sz.

Husár-leszállítás.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a piacon Szupuka György husméről sátorával szemben mérem a hust és ottan a husarakat, a mai naptól kezdve, leszállítottam és pedig:

I. rendű marhahus sütni való	56	krajcár kilója,
Marhahus levesnek való	52	krajcár kilója,
Pörköltnek való	48	krajcár kilója.

Aki 5 kilót vesz egyszerre, árengedményben részesül.

Szives pártfogást kérve, vagyok tisztelettel:

Tánczos János

mészáros mester, piaci husmérő.

Egy fiú tanulól

fölvéttetik

Nigrinyi Jenő

mészáros mesternél

I. tized, Vásári-nagy-utca 164. szám.

7051-6-3

Hirdetmény.

Az Első Kecskeméti Szőlő- és Gyümölcs-termelő Szövetkezet ezennel közhírré teszi, hogy a kecskeméti-fülöpszállási helyi érdekű vasut mentén, Helvétia vasútállomás mellett fekvő szőlőtelepen termelt 1908. évi must termését, mely körülbelül 2000 hectó fajtust, zárt ajánlati verseny tárgyaláson, illetve 1908. évi szeptember hó 24. napján délután 3 órakor a Kecskeméti Kereskedelmi Iparhitelintézet és Népbank helyiségében megtartandó nyilvános árverésen eladja.

A zárt ajánlatok a szóbeli árverés megejtése után fognak felbontatni és sem az árverés, sem a zárt ajánlat a szövetkezetre az Igazgatóság jóváhagyása nélkül nem kötelező, ellenben az ajánlattevőre az ajánlat beadásakor, illetve a szóbeli árverésen a megtett ajánlat után azonnal kötelezővé válik.

Az ajánlatokhoz akár írásbeli, akár szóbeli úton történik, 2000 korona bánatpénz mellékelendő, illetve a szövetkezeti elnök kezéhez leteendő. A zárt ajánlatok Fejér István szövetkezeti elnökhöz folyó év szeptember hó 24. napjának délutáni 3 óráig adandók be.

A szüretet a szövetkezet saját embereivel és eszközeivel végezteti. A vevő a megvett mustot a szövetkezetnek a helyszínen levő pincéjében és 1500 hectónyi hordóiban 1909. évi szeptember hó 1. ig díjtalanul elhelyezheti.

A bánatpénz, amint az ajánlat elfogadatik 5000 koronára, a szüret megkezdésekor pedig 10000 koronára kiegészítendő, a hátralékos vételár pedig 1908. évi október havában kifizetendő.

Kecskemét, 1908 szeptember hó.

Az Igazgatóság.

Állandó műbútor-kiállítás megnyitása!

Annak bizonyítására, hogy városunk mélyen tisztelt közönsége jobb, finomabb és művészi kivitelű butorait a helybeli asztalos iparosoknál is beszerezheti, műhelyemben több rendbeli, rendkívüli finom butorokat készítettem és ezen butorokból üzletemben Kecskeméten, VII. tized, Katona József-utca 72. szám alatt

állandó műbútor-kiállítást

rendeztem, melyet augusztus 30 átol kezdődőleg van szerencsém megnyitni és annak szives megtekintésére városunk érdeklődő közönségét tisztelettel meghívni. A kiállítás bárki által díjtalanul mindennap délelőtt 10 órától 12 ig, délután 3 órától 6 ig megtekinthető. Számos látogatást és szives pártolást kérve, vagyok hazafias üdvözlettel:

Csorba Márton asztalosmester.